

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

O'quv ishlar bo'yicha prorektor
F. S. Sharipov
2024 yil 3.08

LOGISTIKA

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60412700 – Baholash ishi

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi LOG206	O'quv yili 2024-2025	Semestr 5	Kreditlar 6
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Logistika	90	90	180
I. Fanning mazmuni			
<p>Fanni o'qitishdan maqsad-talabalarga moddiy oqim va unga taaluqli bo'lgan axborot, moliyaviy, servis va boshqa oqimlarni boshqarish bo'yicha bilimlarning nazariy asoslarini, logistikaning asosiy tushunchalari, ta'riflari, konsepsiyalari, tamoyillari va usullarini o'rgatish hamda ularda ushbu bilimlarni amaliyotda qo'llay olish bo'yicha dastlabki kompetensiyalarni shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi - logistikaning nazariy konsepsiyasini aniqlash va undan amaliyotda samarali foydalanish, ta'minot va taqsimlashni boshqarish, logistikada rejalashtirish strategiyasi, logistikada transport aspektlari va omborlarga joylash tizimlari, logistikada baxolash metodlari, logistika xarajatlarini baxolash metodlari va ularni qisqartirish yo'llari va logistikada zaxiralarni boshqarish kabi masalalarni ko'rib chiqishdan iborat.</p> <p>Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Talaba:</p> <ul style="list-style-type: none">- Logistik markazlarni tashkil qilish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va hukumatining qarorlari mohiyat-mazmunini, ushbu logistik markazlarni tashkil qilishning maqsad va vazifalarini bilishi;- Logistika asosiy tushunchalari va ta'riflarini bilishi;- Logistikaning funksional sohalarini va yo'nalishlarini bilishi;- Logistik tizim konsepsiyalarini shu jumladan zamonaviy konsepsiyalarni bilishi;- Logistik funksiya va operatsiyalarni bilishi va bajara olishi;- Logistikaning obyektlari, subyektlari, maqsadlari va vazifalarini bilishi;- Logistik tizimlarini loyixalash va ishlab chiqishni bilishi va bajara olishi;- Logistik tizimlar samaradorligini baholashni bilishi va bajara olishi;- Moddiy resurslar harakatining yo'nalishlarini, taqsimot kanallari turlari va ularning vazifalarini bilishi, maqbul harakat yo'nalishlari va kanallarini tanlay olishi va ularni loyixalay olishi;- Ishlab chiqarish korxonalarida moddiy oqimni tashkil qilish yo'llari (variantlari)ni bilishi va ulardan foydalana olishi;			
2.			

	5. www.standard.uz 6. www.standard.com 7. www.iso.com 8. www.ziynet.uz 9. www.lex.uz
7.	Fanning o'quv dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti Kengashining 2024 yil "18" <u>08</u> dagi <u>1</u> - son bayonnomasi bilan tasdiqlangan. <u>FD-07-46</u>
8.	Fan/ modul uchun mas'ul: Boboyev N.-SamISI, "Marketing" kafedrasi dotsenti v.b., i.f.n.
9.	Taqrizchilar: M.A.Ikromov – TDIU "Marketing" kafedrasi professori, i.f.d. D.H.Xolmamatov – SamISI, "Marketing" kafedrasi mudiri, dotsent, i.f.f.d.

<ul style="list-style-type: none"> - Ishlab chiqarish korxonalari faoliyatida tayyor mahsulotni taqsimlash usullarini bilishi va ularni joriy qila olishi; - Logistik faoliyat strategiyasi va turlarini bilishi; - Strategik rejalashtirish ko'rsatkichlarini aniqlay olishi; - Logistik strategiyani ishlab chiqishni bilishi va bajara olishi; - Moddiy oqim xajmini prognoz qilishni bilishi va bajara olishi; - Moliyaviy resurslar, saqlash obyektlari va vositalari, ularning quvvatlari, transport operatsiyalari va ularning quvvatlari hamda zaxiralar miqdorlarini prognozlashni bilishi va bajara olishi; - Logistikada transport (tashish) masalalarining mohiyatini bilishi; - Transport masalalarini quya olishi va ularni yecha olishi; - Transport logistikasidagi tanlov masalalarini yecha olishi; - Zaxiralarini boshqarish masalalarini bilishi va ularni yecha olishi; - Zaxiralar va ombor hujaligi ishining ko'rsatkichlarini hisoblay olishi; - Optimal buyurtma masalasini bilishi, uni yecha olishi va uning axborotlar bazasini yarata olishi; - Yetkazib beruvchilar va istyemolchilar bo'yicha axborotlar bazasini yarata olishi; - Ichki axborotlar bazasini yarata olishi; - Mahsulot yetkazib beruvchilar faolitiini baholay olishi; - Harid logistikasini muamolari va funksiyalarini bilishi, bu funksiya bajara olishi; - Haridni rejalashtira olishi; - Buyurtmalarni hujjatli rasmiylashtira olishi, ularni optimal miqdorini hisoblay olishi va bajara olishi; - Logistik servisini tashkil qila olishi; - Logistik servis darajasini va uning mezonlarini hisoblay olishi kerak. <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Logistika fanining predmeti va vazifalari.</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" 2019 yil 8 oktabrdagi PF-5847 sonli farmoni, "Raqamli O'zbekiston-2030 strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risidagi" 2020 yil 5 oktabrdagi PF-6079sonli farmoni va Prezidentning turli majlislardagi ma'ruzalarida qo'yilgan masalalar bo'yicha fanning maqsadi va vazifalari.</p> <p>Logistikaning obyektini va predmetini hamda uning asosiy tushunchalari. Logistikaning rivojlanish bosqichlari. Logistika funksional sohalarining tavsifi.</p> <p>2-mavzu. Logistikaning asosiy tushunchalari, logistik operatsiyalar va funksiyalar.</p> <p>Logistikaning asosiy tushunchalari va ta'riflari. Moddiy, moliyaviy va axborot oqimlari. Oqimning ta'rifi, asosiy ko'rsatkichlari. Logistik operatsiyalar va funksiyalar. Ularning hajmini aniqlash.</p>	
---	--

3-mavzu. Logistik tizim konsepsiyasi.

Logistikaning konsepsiyasi, prinsiplari va vazifalari. Logistikaning boshqa fanlar va sohalar bilan o'zaro bog'liqligi. Logistikaning metodologik asoslari. Logistik tizim tushunchasi, turlari va konsepsiyalari.

4-mavzu. Logistikada moddiy resurslar oqimini tashkil qilish va optimal boshqarish.

Moddiy oqim tushunchasi, uning harakatlanish sxemasi va turlari. Logistikada axborot va moliyaviy oqimlar. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimlari.

Moddiy oqimlarni tashkil qilishning asosiy kanallari, vositalari va biznes jarayonlaridagi logistik boshqaruvning xususiyatlari.

Logistik tizimlarda turli funksional bo'limlarning o'zaro xamkorligi. Ta'minot, ishlab chiqarish va taqsimot jarayonlarini optimal boshqarish. Yirik kompaniyalarda foydalanilayotgan logistik konsepsiya va mikrologistik tizimlar.

5-mavzu. Logistikada strategiya va rejalashtirish.

Strategiya, strategik rejalashtirish, prognozlash tushunchalari va usullari. Logistikada strategiya, strategik rejalashtirish va prognozlash. Logistik strategiya turlari. Logistik strategiyani loyihalash, ishlab chiqish va uni joriy qilish. Moddiy oqim va uning hajmini prognozlash.

6-mavzu. Logistikada transport (tashish) masalalari va ularning yechimi.

Transport va transport logistikasining mohiyati, vazifalari, faoliyat ko'rsatkichlari va usullari. Logistikada transport turini tanlash mezonlari. Yuk tashish hajmini prognozlash. Transport (taqsimot) masalasining qo'yilishi va yechimi.

7-Mavzu. Ishlab chiqarish jarayonlari logistikasi.

Ishlab chiqarish jarayonlari logistikasining xususiyatlari, mohiyati va vazifalari. Ishlab chiqarish korxonalari tashkiliy tuzilmasida logistik xizmatning o'zmi va ahamiyati. Ishlab chiqarish jarayonida moddiy oqimni logistik boshqarish variantlari.

Ishlab chiqarish korxonalarida foydalanilayotgan logistik konsepsiyalar. Ishlab chiqarish korxonalaridagi mikrologistik tizimlar.

Ishlab chiqarish korxonalarida mikro logistik tizimlar va ularning samaradorligi.

8-Mavzu. Ta'minot (xarid) jarayonlari logistikasi.

Xarid jarayonlari logistikasining mohiyati. Xarid tarkibi va uning hajmini

//Xalq so'zi, 2014 yil 18 yanvar.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni. Navoiy shaxrida intermodal logistik markazi tashkil etish tug'risida. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami., 2008 yil, 12 son.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni. Toshkent viloyati "Angren" halqaro logistik markazi tashkil etish tug'risida. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami., 2009 yil, 7 son.
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasi Qarori. Namangan viloyatida "Pop" multimodal logistik markazi tashkil etish tug'risida.
5. Boboyev N. Logistika fanidan o'quv-usuliy majmua. SamSI, 2012 y.
6. Birjakov M.B., Nikiforov V.I. Industriya turizma: perevozki: Uchebno-metodicheskoye posobiye. – Izd. 2-ye pererab. i dop. – M., SPb.: Izdat. Dom «Gerda», «Nevskiy fond», 2003 g.
7. Lavlok, Kristofer. Marketing uslug: personal, texnologiya, strategiya. –4-ye izd./ Per. s. angl. –M.: Izd. Dom «Vilyams», 2005 g.
8. Nerush Yu.M. Logistika v sxemax i tablisax: Uchebnoye posobiye. – M.: Praktikum po logistike: Uchebnoye vosobiye. – 2-ye izd. pererab. i dop./Pod red. B.A.Aniqina. – M.: INFRA-M, 2006 g.
10. Tashqi iqtisodiy faoliyatda transport ta'minoti fanidan o'quv uslubiy modul. Oliy ta'limning V 340000. Biznes va boshqaruv ta'lim sohasi yo'nalishlari uchun. – T.: 2002 y.
11. Xarold Ye. Firon, Maykl R. Linders. Upravleniye snabjeniyem i zapasami. Logistika. – SP.: OOO «Izd-vo Poligon», 1999 g.
12. Кучаров А. С. Введение в логистику. Учебник-Т.: «Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи», 2021.-250 б.
13. Kariyeva Ya. K. Innovatsion logistika. Darslik. –T.: IQTISODIYOT, 2019. –288 b.
14. Xo'jayev F. Ye., Po'latxo'jayeva D. M., Aytiyeva S. A. Tijorat va servis logistikasi. O'quv qo'llanma.-T.: "Iqtisodiyot", 2020.-232 b.
15. Кучаров А. С. Логистика. Учебник-Т.: «Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи», 2021.-248 б.
16. Элдештейн Ю.М. Введение в логистику: учебное пособие/ Ю.М. Элдештейн; Краснояр. гос. аграр. ун-т – Красноярск, 2015. - 392 с

Axborot manbalari

1. www.gov.uz
2. www.psa.uz
3. www.logistika.ru
4. www.logistics.ru

	<p>nazariy bilimlarni va logistik tizimning funksional sohalarini <i>bilib olada va qo'llay oladi</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> logistik jarayonlarni amalga oshirishni <i>tashkil va nazorat qila oladi</i>; sifat menejmenti talablariga muvofiq logistik jarayonlar sifati va darajasini <i>nazorat qila oladi</i>.
4.	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; yesse, tezis va maqolalar yozish; seminar va treninglar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); loyiha ishi bajarish; guruhlarda ishlash; taqdimotlar qilish; individual loyihalar va loyihalar tahlili; turli darajadagi testlarni yechish; misol va masalalar; jamoat bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirishi, ulardan amaliy topshiriqlarni bajarishda foydalana olishi, olingan natijalarni tahlil qilishi va to'g'ri rasmiylashtirishi, logistik jarayonlar va ularni optimallashtirish haqida mustaqil mushohada yurita olishi hamda joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirishi kerak.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Boboyev N. Logistika. O'quv qo'llanma.-Samarqand: SamISI, 2021.-330 b. Boboyev N. Logistika asoslari. Darslik -Samarqand: SamISI, 2022.-330 b. Boboyev N. Logistika asoslari . Uslubiy ko'rsatma.-Samarqand: SamISI, 2022.-330 b. Umarova D. M., Bo'ronova M. A. Logistika. O'quv qo'llanma.-T.: "Cho'lpon nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uy", 2016.-252 b. Шумаев, В. А. Основы логистики : учеб. пособие / В. А. Шумаев. — М.: Юридический институт МИИТ, 2016. — 314 с. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Sh.M.Mirziyoyev. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2017 yil uchun iqtisodiy va ijtimoiy dasturi eng muhim yo'nalishlari va ustuvor vazifalarini belgilashga bag'ishlangan.

aniqlash usullari. Xarid ta'minot xizmati tuzulmasi va uning vazifalari. Mahsulot yetkazib beruvchilarni tanlash, ularning yetkazib berish imkoniyatlarini baholash va yetkazib beruvchilar tizimini shakllantirish.

9-Mavzu. Taqsimot jarayonlari logistikasi.

Korxonalarda taqsimot jarayonlarini tashkil qilish va uning vazifalari. Moddiy resurslarni taqsimlash kanallari va vositalari. Ularning turlari va tavsifi. Taqsimot jarayonlarini optimallashtirish masalalari. Taqsimot markazlarining optimal o'rni, soni va quvvatini aniqlash. Taqsimot jarayonlari logistikasining transport, ombor va ta'minot jarayonlari logistikalari bilan integrosviyasi.

10-Mavzu. Ombor logistikasi.

Ombor xo'jaligining funksiyalari. Ombor xo'jaligining vazifalari va mohiyati. Zaxira va ombor xo'jaligi tushunchalarining o'zaro aloqadorligi. Ombor logistikasida yuk birligi tushunchasi va ombor parametrlarini aniqlash. Ombor xo'jaligidagi texnologik jarayonlar va ularning mohiyati. Logistik tizimning ombor bo'g'ini optimal variantini va omborlar optimal miqdorini aniqlash.

11-Mavzu. Logistik servising mohiyati, ahamiyati, samarasi va xususiyatlari.

Logistik servising mohiyati. Logistik servising turlari. Logistik servis mezonlari. Iste'mol talabini qondirishning logistik servis mezonlari. Axborot xizmati ko'rsatishning logistik servis mezonlari. Moliyaviy xizmat ko'rsatishning logistik servis mezonlari.

12-mavzu. Logistik tizimda zahiralarni boshqarish.

Logistik tizimda zaxiralarni boshqarish siyosati. Zaxira turlari. Zaxiralarni boshqarish tizimida xarajatlar. Zaxiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyalari. Zaxiralarni boshqarish tizim(model)lari. Zaxiralarning mavjudligi. Zaxiralarni boshqarishning o'zgarmas hajm modeli. Zaxiralarni boshqarishning o'zgarmas davr modeli.

13-mavzu. Logistik axborot tizimlari.

Logistikada axborot oqimlari va ularning xususiyatlari. Logistik axborot tizimlarining tarkibiy va funksional tuzilmalari. Logistik axborot tizimlari va ularning turlari. Logistik axborot tizimlarida buyurtmalar portfeli (fayl)ning o'rni. Logistik axborot tizimlarining matematik va dasturiy ta'minotlari. Logistik axborot tizimlarini loyihalash, ishlab chiqish va joriy qilish bosqichlari.

<p>III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Logistika fanining predmeti va vazifalari. 2. Logistikaning asosiy tushunchalari, logistik operatsiyalar va funksiyalar. 3. Logistik tizim konsepsiyasi. 4. Logistikada moddiy resurslar oqimini tashkil qilish va optimal boshqarish. 5. Logistikada strategiya va rejalashtirish. 6. Logistikada transport (tashish) masalalari va ularning yechimi. 7. Ishlab chiqarish jarayonlari logistikasi. 8. Ta'minot (xarid) jarayonlari logistikasi. 9. Taqsimot jarayonlari logistikasi 10. Ombor logistikasi. 11. Logistik servising mohiyati, ahamiyati, samarasi va xususiyatlari. 12. Logistik tizimda zahiralarni boshqarish. 13. Logistik axborot tizimlari. <p>Amaliy mashg'ulotlar multimedia quurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlarda faol va interaktiv usullar yordamida, mavzularga mos pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llaniladi. Amaliy mashg'ulotlarda muammoli vaziyatlar, amaliy topshiriqlar, keyslar, masalalar ishlanadi.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Logistikaning konseptual masalalari. 2. Zamonaviy logistik konsepsiyalar. 3. Logistik strategiyani ishlab chiqishning bosqichlari va usullari. 4. Logistik strategiya turlari. 5. Mikro va makrologistik tizimlarni loyihalash muammolari, loyihalashda tizimli yondoshuvning ahamiyati va yo'llari. 6. Kichik biznes subyektlari uchun logistik tizimlarni loyihalashning o'ziga xos xususiyatlari. 7. Logistik servis va mahsulot distributyasi sohalarning o'zaro aloqadorligi. 8. Harid, taqsimot, ombor va transport logistikalarining o'zaro aloqadorligi. 9. Harid va ta'minot logistik tizimlarning prinsipial farqlari. 10. Zahiralarni boshqarishning asosiy muammolari. 11. Zahiralarning boshqarish modellari. 12. Logistikaning iqtisodiy asoslari. 13. Logistik operatsiyalar va funksiyalarning mohiyati, ular hajmini hisoblash usullari. 	<p>6</p>
---	----------

<p>14. Logistik operatsiyalar va funksiyalarga qilinadigan harajatlilar.</p> <p>15. Zaxiralarni yaratishga qilinadigan harajatlilar tarkibi. Logistik harajatlilar va boshqaruv hisobi.</p> <p>16. Logistik va marketing konsepsiyalarining mohiyati, ularning umumiy va o'ziga xos jihatlari. Logistik va marketing fanlarining o'zaro aloqadorligi.</p> <p>17. Logistik va marketing funksiyalarining umumiy boshqaruvdagi o'rni.</p> <p>18. Marketing funksiyalarining logistik funksiyalarga aylanish tendentsiyalari. Korxona marketing va logistik xizmatlarining funksional vazifalari va ularning o'zaro bog'liqligi.</p> <p>19. Menajmentda logistikaning o'rni, maqsadi va funksiyalari. Logistik menajment konsepsiyasi, uning maqsadi va prinsiplari.</p> <p>20. Logistikaning texnika va texnologiya fanlari bilan o'zaro aloqadorligi.</p> <p>21. Logistik boshqaruvda axborot kommunikatsion texnologiyalarning o'rni.</p> <p>22. Logistik axborot tizimlarini yaratishning maqsadi, vazifalari va tamoyillari.</p> <p>23. Logistikaning asosiy va yordamchi funksional bo'limlari tavsifi.</p> <p>24. Logistikaning funksional bo'limlari va quyi tizimlari tushunchalarining mohiyati.</p> <p>25. Ta'minot bo'limining asosiy funksiyalari va bu bo'lim logistikasining maqsadi, vazifalari va foydalaniladigan usullari.</p> <p>26. Taqsimot bo'limining asosiy funksiyalari va bu bo'lim logistikasining maqsadi, vazifalari va foydalaniladigan usullari.</p> <p>27. Tashish (transport) bo'limining asosiy funksiyalari va bu bo'lim logistikasining maqsadi, vazifalari va foydalaniladigan usullari.</p> <p>28. Ombor xo'jaligi bo'limining asosiy funksiyalari va bu bo'lim logistikasining maqsadi, vazifalari va foydalaniladigan usullari.</p> <p>29. Logistik boshqaruvda prognozlash usullari va modirlaridan foydalanish.</p> <p>30. Logistik boshqaruvda BIG DATA texnologiyasidan foydalanish imkoniyatlari.</p> <p>31. Logistik boshqaruvda Artificial intelligence (AI) texnologiyasidan foydalanish mohiyati va imkoniyatlari.</p> <p>32. Ombor logistikasida internet of things (IOT) texnologiyasidan foydalanish mohiyati.</p> <p>33. Logistik boshqaruvda Cloud computing (bulutli hisoblashlar) texnologiyasidan foydalanish imkoniyatlari.</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p> <p>V. Fan bo'yicha kurs ishi (loyihasi) o'quv rejada nazarda tutilmagan</p> <p>VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korxonadagi boshqaruv muammolarini hal qilish uchun logistikaga oid 	<p>7</p>
--	----------